

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

22 декември 2010 година*

По дело С-118/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Oberste Berufungs- und Disziplinarkommission (Австрия) с акт от 16 март 2009 г., постъпил в Съда на 1 април 2009 г., в производството, образувано по инициатива на

Robert Koller,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot, председател на състав, г-н K. Schiemann и г-н L. Bay Larsen (докладчик), съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Koller, от самия него, abogado,
- за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer, в качеството на представител,
- за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,
- за гръцкото правителство, от г-жа E. Skandalou и г-жа S. Vodina, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от г-н J. López-Medel Bascónes, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н С. Hermes и г-н Н. Støvlbæk, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 2 юни 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършването на професионално образование и обучение с минимална продължителност от три години (ОВ L 19, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 2, стр. 76), изменена с Директива 2001/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2001 година (ОВ L 206, стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 5, том 6, стр. 60, наричана по-нататък „изменената Директива 89/48“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Koller и Rechtsanwaltsprüfungskommission (комисия за провеждане на изпита за достъп до адвокатската професия) към Oberlandesgericht Graz относно отказа на председателя на същата да го допусне до изпита за правоспособност за упражняването на адвокатска професия в Австрия или да го освободи от полагане на този изпит.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съгласно член 1, букви а), б) и ж) от изменената Директива 89/48:

„По смисъла на настоящата директива:

а) „диплома“ е всяка диплома, удостоверение или други документи за официална квалификация или всяка съвкупност от такива дипломи, удостоверения или други документи:

— които са издадени от компетентния орган в държава членка, определен като такъв от законовите, подзаконовите или административните разпоредби на тази държава,

— от които е видно, че титулярът успешно е завършил курс на образование след средното образование с минимална продължителност от три години или с равностойна продължителност на непълна заетост в университет или във висше учебно заведение, или в друго учебно заведение със същото равнище на обучение, и при необходимост, че той е завършил успешно професионалното обучение, което се изисква в допълнение към курса на образование след средното образование, и

- от които е видно, че титулярът притежава изискваните професионални квалификации за достъп или за упражняване на регламентирана професия в тази държава членка,

доколкото образованието, за което е издадена тази диплома, удостоверение или други документи за официална квалификация, в преобладаващата си част е получено в Общността [...]

Приема се за диплома по смисъла на първа алинея всяка диплома, удостоверение или други документи за официална квалификация, или всяка съвкупност от такива дипломи, удостоверения или други документи, които са издадени от компетентните органи на държава членка, доколкото тя удостоверява обучение, което е придобито в Общността и е признато от компетентния орган на тази държава членка, че има равностойно равнище и дава същите права за достъп или за упражняване на регламентирана професия;

- б) „приемаща държава членка“ е държавата членка, в която гражданин на държава членка е подал молба да упражнява професия, регламентирана от нея, без да е получил там дипломата, на която се позовава, или без да е упражнявал там първоначално въпросната професия;

[...]

- ж) „изпит за правоспособност“ е проверката [от компетентните органи на приемащата държава членка] на професионалните познания на молителя с цел да се оцени [способността] на молителя да упражнява регламентирана професия в тази държава членка.

С оглед провеждането на този изпит компетентните органи съставят списък на областите, които чрез сравнение между обучението, изисквано в тяхната държава, и това, получено от молителя, не са обхванати от дипломата или от други документи за официална квалификация, на които молителят се позовава.

Изпитът за правоспособност трябва да отчита факта, че молителят е професионалист, получил квалификация в държава[та] членка по произход или в държавата членка, от която идва. Той обхваща области, които се избират измежду фигуриращите в списъка и чието познаване е съществено условие за способността да се упражнява професията в приемащата държава членка. Този изпит може също така да обхваща познаването на деонтологията, която се прилага за съответните дейности в [приемащата] държава[...] членка. Условието и редът на изпита за правоспособност се определят от компетентните органи на посочената държава при спазване на правилата на общностното право.

[...]“

4 Член 3, буква а) от изменената Директива 89/48 предвижда:

„Когато в приемащата държава членка достъпът или упражняването на регламентирана професия са подчинени на притежаването на диплома, компетентният орган не може поради липса на квалификация да откаже на гражданин на държава членка да има достъп или да упражнява тази професия при същите условия като за нейните граждани:

а) ако молителят притежава диплома, която се изисква от друга държава членка за достъп или за упражняване на същата тази професия на нейна територия и която е получена в държава членка [...]“.

5 Член 4, параграфи 1 и 2 от посочената директива гласи:

„Член 3 не препятства приемащата държава членка да изисква също така от молителя:

а) да докаже, че притежава професионален стаж, когато продължителността на обучението, на което се позовава по силата на член 3, букви а) и б), е по-малка с [поне] една година от изискваната в приемащата държава членка [...].

[...]

б) да положи стаж за приспособяване в продължение на най-много три години или да се яви на изпит за правоспособност:

— когато полученото от него обучение съгласно член 3, букви а) и б) обхваща области, които съществено се различават от тези, обхванати от дипломата, изисквана в приемащата държава членка, или

— когато в предвидения в член 3, буква а) случай регламентираната професия в приемащата държава членка включва една или няколко регламентирани професионални дейности, които не съществуват в регламентираната професия в държавата членка по произход или по местопребиваване на молителя и това различие се характеризира със специално обучение, изисквано в приемащата държава членка и обхваща области, които съществено се различават от тези, обхванати от дипломата, на която молителят се позовава, или

[...]

Ако приемащата държава членка възнамерява да изисква от молителя да изкара стаж за приспособяване или да се яви на изпит за правоспособност, тя трябва преди това да провери дали знанията, придобити от молителя по време на неговия професионален опит, не са от такова естество, че да покрият изцяло или отчасти съществената разлика, посочена в първа алинея.

Ако приемащата държава членка използва тази възможност, тя трябва да предостави на молителя да избира между стаж за приспособяване и изпит за правоспособност. За професиите, за чието упражняване се изисква точно познаване на националното право и чийто съществен и постоянен елемент е даването на съвети и/или оказването на помощ по националното право, приемащата държава членка може чрез дерогиране на този принцип да изисква или стаж за адаптиране, или изпит за правоспособност [...].

2. Въпреки това приемащата държава членка не може да прилага кумулативно разпоредбите на параграф 1, букви а) и б).“

Национално право

- 6 Глава 3 от Федералния закон за свободното движение на услуги и за установяването на европейски адвокати в Австрия (Bundesgesetz über den freien Dienstleistungsverkehr und die Niederlassung von europäischen Rechtsanwälten in Österreich, BGBl. I, 27/2000 г., в редакцията му, публикувана в BGBl. I, 59/2004 г.,

наричан по-нататък „EuRAG“) съдържа по-конкретно членове 24—29 от закона. Член 24 от EuRAG предвижда:

„1. Гражданите на държавите — членки на Европейския съюз, [...] получили диплома, от която е видно, че титулярът отговаря на професионалните изисквания за пряк достъп до професия, посочена в приложението към този федерален закон, по тяхно искане се вписват в списъка на адвокатите [...], ако успешно са положили изпит за правоспособност.

2. „Диплома“ по смисъла на параграф 1 е всяка диплома, удостоверение или други документи за официална квалификация по смисъла на Директива 89/48 [...].“

7 Член 25 от EuRAG гласи следното:

„Изпитът за правоспособност е национален изпит, който се отнася изключително до професионалните познания на кандидата, и имащ за цел да се оцени неговата способност да упражнява в Австрия адвокатската професия. Изпитът за правоспособност трябва да отчита факта, че кандидатът разполага, в държава членка на Европейския съюз, с професионална квалификация за упражняването на адвокатската професия“.

8 Член 27 от EuRAG предвижда:

„Председателят на изпитната комисия, със съгласието на адвокатската колегия по седалището на съответния Oberlandesgericht, се произнася по искане на кандидата относно допускането до изпита за правоспособност не по-късно от четири месеца след като кандидатът е представил пълен набор документи“.

9 Член 29 от EuRAG гласи:

„Председателят на изпитната комисия, със съгласието на компетентната адвокатска колегия съгласно член 26, трябва да освободи кандидата, който е поискал това, от полагане на изпит за всяка област, за която той представи доказателство, че в обучението си или в предишната си професионална дейност е придобил познанията по австрийско материално и процесуално право, които се изискват в Австрия за упражняването на адвокатската професия“.

10 Член 1 от Закона за адвокатурата (Rechtsanwaltsordnung, RGBl. 96/1868 в редакцията му, публикувана в BGBl. I, 128/2004, наричан по-нататък „РАО“) има следния текст:

„1) За упражняването на адвокатската професия в [Австрия] не се изисква назначаване от публичен орган, а само да бъде представено доказателство, че са спазени следните условия, както и вписване в списъка на адвокатите [...]

2) Тези условия са следните:

[...]

d) практически стаж съгласно условията и продължителността, предвидени в законодателството;

e) успешно положен изпит за адвокати;

[...]

- 11 По силата на член 2, параграф 2 от RAO практическият стаж трябва да е с продължителност от пет години, от които поне девет месеца — в съд или прокуратура и поне три години — при адвокат, практикуващ в Австрия.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 12 На 25 ноември 2002 г. г-н Koller, австрийски гражданин, получава от университета в Грац (Австрия) степен „Magister der Rechtswissenschaften“, а именно диплома, която удостоверява курс на университетско обучение по право с продължителност от поне осем семестъра.
- 13 С решение от 10 ноември 2004 г. испанското министерство на образованието и науката признава равностойността на степенята „Magister der Rechtswissenschaften“ с тази на „Licenciado en Derecho“, доколкото молителят е завършил курсове в университета в Мадрид (Испания) и е положил успешно допълнителни изпити в съответствие с процедурата за официално признаване, предвидена в испанското вътрешно право.
- 14 На 14 март 2005 г. Мадридската адвокатска колегия, като констатира, че г-н Koller притежава степенята „Licenciado en Derecho“, му разрешава да използва званието „abogado“.
- 15 На 5 април 2005 г. г-н Koller подава искане до Rechtsanwaltsprüfungskommission към Oberlandesgericht Graz да бъде допуснат до изпита за правоспособност за адвокатската професия. Същевременно е поискал предвиденото в член 29 от EuRAG освобождаване от изпит за всички предмети, включени в изпита за правоспособност.

- 16 С решение от 11 август 2005 г. председателят на посочената изпитна комисия отхвърля, на основание член 27 от EuRAG, искането за допускане до изпита за правоспособност. По това време г-н Koller упражнява адвокатска професия в Испания. Той обжалва това решение пред Oberste Berufungs- und Disziplinarkommission (Висша адвокатска апелативна и дисциплинарна комисия, наричана по-нататък „ОВДК“).
- 17 С решение от 31 януари 2006 г. ОВДК отхвърля исканията на молителя. Тази комисия се мотивира, на първо място, с факта, че в Испания, за разлика от приложимата в Австрия правна уредба, не е необходимо да се полага практически стаж, за да се упражнява адвокатската професия. От това ОВДК прави извода, че искането на г-н Koller е имало за цел да заобиколи задължението за пет години практически стаж, изисквано от посочената правна уредба.
- 18 На второ място, степента „Licenciado en Derecho“ не била достатъчна според ОВДК за допускане до изпит за правоспособност съгласно глава 3 от EuRAG. В това отношение член 1, буква а), второ тире от изменената Директива 89/48 разграничавала успешното завършване на курс на образование след средното образование с минимална продължителност от три години и професионалното образование, което се изисква освен този курс на образование. При тези условия следва да се приеме, че изискваният от EuRAG изпит за правоспособност е изпит, предназначен изключително за оценяване на професионалните познания на молителя. Според ОВДК, щом като г-н Koller не разполага с никакви професионални познания, не може да бъде допуснат до изпита за правоспособност. Накрая едновременно подаване на искането за допускане до изпита за правоспособност и на искането за освобождаване от изпит цяляло в действителност умишлено да се заобиколи австрийското законодателство.
- 19 С решение от 13 март 2008 г. Verfassungsgerichtshof (Конституционен съд, Австрия) по жалба на г-н Koller отменя посоченото решение за отхвърляне с мотива по-конкретно, че липсват елементи, установяващи злоупотреба от страна на молителя. Следователно ОВДК трябва да се произнесе отново по искането на г-н Koller за допускането му до изпита за правоспособност за адвокатската професия.

20 При тези обстоятелства ОВДК решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли Директива 89/48 [...] да се прилага към австрийски гражданин, който

а) успешно е завършил университетско образование по право в Австрия, като с решение му е предоставена образователна степен „Magister der Rechtswissenschaften“,

б) след това с акт за признаване, издаден от испанското министерство на образованието и науката, след полагането на допълнителни изпити в испански университет, в който обаче курсът на обучение е бил с продължителност по-малко от три години, му е предоставена испанската степен „Licenciado en Derecho“, която е равностойна на посочената австрийска степен, и

в) чрез вписване в Мадридската адвокатска колегия е получил право да използва професионалното звание „abogado“ и ефективно е упражнявал адвокатската професия в Испания в продължение на три седмици преди подаването на искането, а спрямо датата на постановяването на първоинстанционното решение — в продължение на не повече от пет месеца?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос:

Съвместимо ли е с Директива 89/48 [...] тълкуването на член 24 от EuRAG в смисъл, че получаването на австрийска диплома по право, както и предоставянето на право да се използва испанската степен „Licenciado en Derecho“

след полагането на допълнителни изпити в испански университет при курс на обучение с продължителност по-малко от три години не са достатъчни за допускането до изпита за правоспособност в Австрия съгласно член 24, параграф 1 от EuRAG, при липсата на доказателство за изисквания по националното право практически стаж (член 2, параграф 2 от RAO), дори ако молителят е бил допуснат да практикува като „abogado“ в Испания без сравнимо изискване за практически стаж и е упражнявал там тази професия в продължение на три седмици преди подаването на искането, а спрямо датата на постановяването на първоинстанционното решение — в продължение на не повече от пет месеца?²¹.

Относно компетентността на Съда

- 21 В самото начало е уместно да се провери дали ОБДК е „юрисдикция“ по смисъла на член 234 ЕО и следователно дали Съдът е компетентен да се произнесе по поставените му от тази комисия въпроси.
- 22 В това отношение следва да се припомни, че според постоянната съдебна практика, за да прецени дали запитващият орган притежава качеството на „юрисдикция“ по смисъла на член 234 ЕО — въпрос от обхвата единствено на правото на Съюза — Съдът взема предвид съвкупност от обстоятелства, като например дали органът е законоустановен, дали е постояннодействащ, дали юрисдикцията му е задължителна, дали производството е състезателно, дали той прилага правни норми, както и дали е независим (вж. по-специално Решение от 17 септември 1997 г. по дело Dorsch Consult, C-54/96, Recueil, стр. I-4961, точка 23, Решение от 31 май 2005 г. по дело Syfait и др., C-53/03, Recueil, стр. I-4609, точка 29, както и Решение от 14 юни 2007 г. по дело Häupl, C-246/05, Сборник, стр. I-4673, точка 16).

- 23 ОВДК обаче, за която е безспорно, че има задължителна юрисдикция, представя всички необходими елементи, както излага и генералният адвокат в точка 52 от заключението си, за да може да бъде квалифицирана като юрисдикция по смисъла на член 234 ЕО.
- 24 При това положение Съдът е компетентен да отговори на поставените от запитващата юрисдикция въпроси.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 25 С първия си въпрос запитващата юрисдикция цели по същество да се установи дали с оглед на достъпа, при условие че положи успешно изпит за правоспособност, до регламентираната адвокатска професия в приемащата държава членка, на разпоредбите на изменената Директива 89/48 може да се прави позоваване от титуляря на документ за официална квалификация, издаден в тази държава членка и удостоверяващ курс на образование след средното образование с продължителност повече от три години, както и на равностоен документ за официална квалификация, издаден в друга държава членка след допълнително обучение с продължителност по-малко от три години и предоставящ му в последната държава достъп до регламентираната адвокатска професия, която упражнява там ефективно към датата, на която е подал искането да бъде допуснат до изпита за правоспособност.
- 26 Следва да се припомни, че понятието „диплома“, както е дефинирано в член 1, буква а) от изменената Директива 89/48, е основното понятие в общата система за признаване на дипломите за висше образование, предвидена в тази директива (вж. по-специално Решение от 23 октомври 2008 г. по дело Комисия/Испания, C-286/06, Сборник, стр. I-8025, точка 53).

- 27 При зачитане на разпоредбите на член 4 от изменената Директива 89/48 член 3, първа алинея, буква а) от същата предоставя на всеки молител — титуляр на „диплома“, по смисъла на тази директива, позволяваща му да упражнява регламентирана професия в държава членка, правото да упражнява същата професия във всяка друга държава членка (вж. Решение по дело Комисия/Испания, посочено по-горе, точка 54).
- 28 Що се отнася до квалификацията, на които се позовава г-н Koller, следва най-напред да се подчертае, че по смисъла на член 1, буква а) от изменената Директива 89/48 „диплома[та]“ може да е съвкупност от документи за официална квалификация.
- 29 Колкото до предвиденото в член 1, буква а), първо тире от изменената Директива 89/48 условие, трябва да се констатира, че в точка 48 от Решение от 29 януари 2009 г. по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri (C-311/06, Сборник, стр. I-415) Съдът е постановил, че то е изпълнено, що се отнася до документите за официална квалификация, на които се е позовало лице, поискало вписване в списъка на инженерите в Италия, като всеки от неговите документи за официална квалификация е бил издаден от компетентен орган, определен съобразно с италианските и съответно с испанските законодателни разпоредби. Посоченото условие е изпълнено и що се отнася до документите за официална квалификация като тези, на които се позовава г-н Koller, всеки от които е издаден от компетентен орган, определен съобразно с австрийските и съответно с испанските законодателни разпоредби.
- 30 Що се отнася до условието, посочено в член 1, буква а), второ тире от изменената Директива 89/48, трябва да се констатира, че лице като г-н Koller, както Съдът е постановил и в точка 49 от Решение по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri, посочено по-горе, по отношение на разглежданото по това дело лице, отговаря на условието титулярят да е завършил успешно курс на образование

след средното образование с минимална продължителност от три години в университет. Този факт всъщност е удостоверен изрично с документа за завършено образование, който е издаден на заинтересования от Университета в Грац.

- 31 Кolkото до условието, посочено в член 1, буква а), трето тире от изменената Директива 89/48, от акта за официално признаване, издаден от испанското министерство на образованието и науката, и при всички случаи от вписването на г-н Koller в списъка на адвокатите в Мадридската адвокатска колегия, е видно, че същият притежава професионалните квалификации, необходими за достъп до регламентирана професия в Испания (вж. в този смисъл Решение по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri, посочено по-горе, точка 50).
- 32 Впрочем, обратно на удостоверението за официално признаване, на което се позовава лицето, разглеждано по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri, посочено по-горе, което не удостоверява никакво образование или обучение, получено в испанската образователна система и не се основава нито на изпит, нито на професионален опит, придобит в Испания, испанският документ за официална квалификация, на който се позовава г-н Koller, удостоверява придобиването от последния на допълнителна квалификация спрямо придобитата в Австрия.
- 33 При това положение, макар да е вярно, че документ, с който се удостоверяват професионални квалификации, не може да се приравни на „диплома“ по смисъла на изменената Директива 89/48, без квалификациите да са придобити изцяло или отчасти в рамките на образователната система на държавата членка, която е издала този документ (вж. в този смисъл Решение по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri, посочено по-горе, точка 55), случаят на документа за официална квалификация, на който се позовава г-н Koller в делото по главното производство, не е такъв.

- 34 По-нататък обстоятелството, че този испански документ за официална квалификация не удостоверява професионално обучение с продължителност от три години в Испания, е ирелевантно в това отношение. Действително член 1, буква а), първа алинея от посочената директива не изисква курсът на образование след средното образование с минимална продължителност от три години или с равностойна продължителност на непълна заетост да е завършен в държава членка, различна от приемащата държава членка.
- 35 Следователно лице като г-н Koller наистина е титуляр на „диплома“ по смисъла на член 1, буква а) от изменената Директива 89/48.
- 36 В резултат на това на първия въпрос следва да се отговори, че с оглед на достъпа, при условие че положи успешно изпит за правоспособност, до регламентираната адвокатска професия в приемащата държава членка, на разпоредбите на изменената Директива 89/48 може да се прави позоваване от титуляря на документ за официална квалификация, издаден в тази държава членка и удостоверяващ курс на образование след средното образование с продължителност повече от три години, както и на равностоен документ за официална квалификация, издаден в друга държава членка след допълнително обучение с продължителност по-малко от три години и предоставящ му в последната държава достъп до регламентираната адвокатска професия, която упражнява там ефективно към датата, на която е подал искането да бъде допуснат до изпита за правоспособност.

По втория въпрос

- 37 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали изменената Директива 89/48 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска възможността компетентните органи на приемащата държава членка да откажат на лице, намиращо се в положение като това на жалбоподателя по главно-то производство, да го допуснат до изпита за правоспособност за адвокатската

професия при липсата на доказателство за полагането на практическия стаж, изискван от правната уредба на тази държава членка.

- 38 Като титуляр на „диплома“ по смисъла на член 1, буква а) от изменената Директива 89/48 лице като г-н Koller се ползва, в съответствие с член 3, първа алинея, буква а) от тази директива, с достъп до регламентираната адвокатска професия в приемащата държава членка.
- 39 Същевременно, тъй като става въпрос за професия, чието упражняване изисква точно познаване на националното право и чийто съществен и постоянен елемент е даването на съвети и/или оказването на помощ по националното право, член 3 от изменената Директива 89/48 не пречатства, съгласно член 4, параграф 1, буква б) от нея, приемащата държава членка да изисква и полагането на изпит за правоспособност от молителя, при условие че тази държава преди това провери дали знанията, придобити от молителя по време на неговия професионален опит, са от естество да покрият изцяло или отчасти съществената разлика, посочена в първа алинея от последната разпоредба.
- 40 Щом обаче молителят трябва да положи в приемащата държава членка изпит за правоспособност, който има за цел именно да позволи да се гарантира, че молителят е способен да упражнява регламентираната професия в тази държава членка, същата не би могла, по силата на член 4 от изменената Директива 89/48, да откаже на лице, намиращо се в положение като това на жалбоподателя по главното производство, да го допусне до изпита за правоспособност с мотива, че не е положил практическия стаж, изискван от правната уредба на тази държава членка.
- 41 Следователно на втория въпрос трябва да се отговори, че изменената Директива 89/48 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска възможността компетентните органи на приемащата държава членка да откажат на лице, намиращо се в положение като това на жалбоподателя по главното производство, да го

допуснат до изпита за правоспособност за адвокатската професия при липсата на доказателство за полагането на практическия стаж, изискван от правната уредба на тази държава членка.

По съдебните разноси

- 42 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) С оглед на достъпа, при условие че положи успешно изпит за правоспособност, до регламентираната адвокатска професия в приемащата държава членка, на разпоредбите на Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършването на професионално образование и обучение с минимална продължителност от три години, изменена с Директива 2001/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2001 година, може да се прави позоваване от титулара на документ за официална квалификация, издаден в тази държава членка и удостоверяващ курс на образование след средното образование с продължителност повече от три години, както и на равностоен документ за официална квалификация, издаден в друга държава членка след допълнително обучение с продължителност по-малко от три години и предоставящ му в последната държава достъп до регламентираната адвокатска професия, която упражнява там ефективно към датата, на която е подал искането да бъде допуснат до изпита за правоспособност.

- 2) Директива 89/48, изменена с Директива 2001/19, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска възможността компетентните органи на приемащата държава членка да откажат на лице, намиращо се в положение като това на жалбоподателя по главното производство, да го допуснат до изпита за правоспособност за адвокатската професия при липсата на доказателство за полагането на практическия стаж, изискван от правната уредба на тази държава членка.

Подписи